

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care doue septemani cu adausulu Foişiorei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate cătra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 74.

ANULU XXV.

Sibiiu 18/30 Septembre 1877.

Pentru celealte párti ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl., iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a., Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a. Inseratele se platescu pentru antái'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiiu, 17/29 Septemvre.

De astadata este mai mare sgototulu diurnalisticu decâtu alu armeloru de pe câmpulu de lupta. Doue fapte inse de importantia totu-si putemu inregistrá astadi, un'a se constatéza ca Mehemed-Ali s'a retrasu ierasi in positionile de mai nainte, la Cara-Lom si alt'a ca cuartirulu generalu rusescu constatéza intrarea a 10,000 turci in Plevn'a printre liniile cavaleriei rusesci. Se vede din mai multe telegrame ca plói'a a impeditu actiunea de ambe partile; se vede din acele-si ca indata ce se va indreptá tempulu actiunea se va incepe de nou. Despre románi se dice ca au inaintatu cu trancheurile pâna la glasiulu intarituriloru inimice.

Despre luptele ultime dela Sipc'a cuartirulu generalu rusescu publica urmatorulu buletinulu oficialu:

Gornji-Studen, 10/22 Septembre 1877.

La 5/17 Septembre, in timpulu noptiei inimiculu se apropiá pe ascunsu de flanculu nostru dreptu si de stâng'a St. Nicolae. Apropierea s'a fu observata de sentinelele nóstre inaintate. Locotenentulu-colonelu Sandetsky, comandantulu regimentulu de Volhynie, ordoná a se tiené gat'a si a acceptá. Comandantulu primei companii de tiraliori, capitanelu Ostopoff, lasá pe turci a se apropiá la 50 de pasi si-i primí cu o salva, care 'i puse pe fuga. Erá 5 óre de diminétia, inimiculu facú inca dóue atacuri, déru fu respinsu si, catre 9 óre, se retrase. In centru, atacurile turciloru au fostu cele mai slabe.

Ele fura in numeru de optu si incetara spre diminétia. Lupt'a, cea mai inversiunata a fostu pe stânc'a Sântului Nicolae; inceputa la 3 óre diminétia, s'a sfersitu la amédi. Turcii au escaladat stânc'a in linii dese si aruncându grenade de mâna. Doue companii din transeurile nóstre inaintate 'i au respinsu si ei au inceputu a ridicá transeuri din parte-le cu ajutoriulu gabioneloru si snopiloru de nuele ce adusesera cu densii. Cu tóta impuscatur'a viua ei foculu artileriei nóstre, inimiculu se mantienú si, către siese óre de diminétia, elu desfasurá pe stânca pavilionulu albu cu semi-lun'a rosie, in urma carei'a trupele nóstre incetara foculu. Primele nóstre contr'a atacuri fura repinse, déru către amédi turcii fura asverliti de pe atânca si mai de totu nimiciti de către dóue companii din regimentulu Jitomir si o companie din regimentulu de Volhynie. Tóta cóst'a stâncei erá acoperita de cadavre turcesci. Numerulu acestoru cadavre nu e mai putienu de 3,000. Colón'a de atacu a fostu condusa de colonelulu Tiajelnicoff, si acest'a fiindu ranitu, de către locotenentulu-colonelu principele Helkoff, din regimentulu de Volhynie. Artileria nóstra a lucratu in perfectiune, mai alesu bateri'a a 4-a din a 14-a brigada a colonelulu Hofman si intei'a baterie a adjutantulu imperatulu, principele Meshtchevsky, care a fostu ucisu. Locotenentulu Sidorine, care a luat cu comand'a in urm'a mortiei acestuia, a imprastiatu mai multe colón'ele de atacu turcesci trágendu cu mitralie si fuzile rusi ranitu de dóua glóntie. Saperiiu din a 2-lea batalionu, sub comand'a locotenentulu-colonelu Rezvi, s'au distinsu asemenea. Perderea nóstra a fostu mai mare de câtu se arátata mai inainte. Ea a fostu de 3000 ómeni si 1000 ómeni afara din lupta. Numerulu ranitoru se afla colonelulu de tiraliori

Rennefeldt. Generalulu Radetzki a dirigitu in persóna frumós'a aparare din 5 Septembre.

Despre lupt'a dela Tzercoev'a rusii raportéza urmatóarele amenunte:

La 9/21 Septembre, 11 óre diminétia, 20,000 turci cu 40 tunuri au atacatu positiunea ocupata de 12 bataliune ale nóstre. Ei au atacatu mai inteu flanculu dreptu alu generalulu Gorschkow. Majorulu Domrowski din regimentulu de Kurks 'i lasá sa se apropie la 30 de pasi si, intempinându cu baionet'a 'i puse pe góna lasându 200 morti pe terenu. Ataculu fu in urma reinoitu contr'a flanculu nostru stângu si fu respinsu de regimentulu de Viatka. Ultimulu atacu a fostu indreptatu către centrulu nostru, déra a fostu asemenea respinsu cu o perdere enorma pentru turci. Regimentulu de Rilsk s'a distinsu cu deosebire lasându pe turci sa se apropie pâna la 400 pasi si puindui pe góna printr'unu focu de batalionu bine iudreptatu.

La 8 óre sér'a, inimiculu se retrase.

La 10 Septembre, turcii tramisera unu parlamentaru cerându sa-si ia mortii. S'au ingropatu 800 din ei sub ochii nostri. Perderea totala a turciloru a fostu de 2000. A nóstra a fostu de 6 oficiari si 60 soldati ucisi; 20 oficiari si 300 soldati raniti. Generalulu Tatischeff comandá detasiamentulu nostru.

Despre activitatea armatei române dela 30 Aug. c. v. incóci publica „Monitoriulu oficialu“ urmatóarele:

„In sér'a bataliei dela 30 Augustu, M. S. Domnitoriulu merse de visitá locurile de pansamentu, unde personalulu medicalu, aci cá si in foculu celu mai viu alu inimicului, 'si facea datori'a cu unu zelu si o abnegatiune demna de tóta laud'a.

M. S. consola pe raniti cu vorbe mangaitóre, si 'i laudá pentru viteji'a, cu care combatusera pre inamicu.

Ranitiu nostri, dupa ce li se aplica pansamentele necesarii si li se dede ingrigirile cuvenite la ambulantiile divisionare, se transporta afara din lini'a trupeloru si inapoi la spitalele timporalu stabilite la Mecie'a si Muselim-Selo, de unde apoi se evacuiéza, indata ce suntu in stare de a fi transportati, prin Turnu-Magurele, la spitalele permanente stabilite in tiéra.

I. S. Domnitoriulu, dupa acést'a impreuna cu Marele Duce Nicolae si cu suitele loru, petrecura tóta nóptea pe câmpulu de bataie, unde bivuacase, spre a fi mai aprópe de trupe, in casu cându inamiculu aru fi incercatu nóptea unu atacu séu o reintórcere ofensiva, care inse nu se executá.

A dóu'a di Mercuri, 31 Augustu, M. S. Domnitoriulu inspecta positionile, pe cari inaintasera trupele in urm'a bataliei de ajunu. Unu detasiamentu de venatori, condusu de majorulu militianu Alesandru Candiano-Popescu, unulu din oficiarii cari condusesera trupele nóstre la asaltulu redutei, veni spre a presentá M. S. Domnitoriulu in presentia A. S. I. Marele Duce Nicolae, drapelulu luat dela inamicu. Soldatulu de venatori Grigore Ioanu, care cucerise acestu trofeu, 'lu asverli sub picioarele ambiloru comandanti. Marele Duce, felicitându pe bravulu osténu románu, 'i aterná de pieptu crucea sântului George, iér' Domnitoriulu 'lu decorá cu „Stéua Romaniei.“ Trupele ruse, cari erau presente, aclamara cu urale entusiaste pe vitézulu venatoriulu.

Joi, 1 Septembre, Inaltimea Sea merse de inspectá trupele romane cari, in diu'a de

30, fusesera in focu. Ele salutara cu urári entusiaste pe domnulu si siefulu loru supremu, care in ajunu 'i condusesera la victorie. Mari'a Sea trecú, adencu miscatu, pe dinaintea frontulu batalioneloru cari formasera colón'ele de atacu si din ale căroru renduri lipséu multi viteji, remasi pe câmpulu de onóre. Domnitoriulu se intretienú in modu afabilu cu oficiarii si soldatii, intrebându-i detaliuri despre lupt'a dela 30. Moralulu acestoru trupe erá escelentu, cu tóte perdurile ce incercasera; si bravii soldati spuneau Domnitoriulu ca acum cunosecu pe inamicu si nu se temu de densulu, ca, déca aru iesi din retransiamentele si intaririle lui, ei suntu siguri ca nu le va puté resistá.

Mari'a Sea multiami trupeloru pentru bravur'a ce siefi si soldatii desfasurara in batali'a dela 30. M. S. Imperatulu Rusiei trimise unu adjutantu alu seu a felicitá din parte-i trupele române pentru frumós'a loru atitudine si a le trimite augustele sele multiamiri. Domnitoriulu dete ordinu cá ostirile sa se intaréza in positionile ce cáscigasera.

Vineri, 2 Septembre, M. S. Domnitoriulu, impreuna cu A. S. I. Marele Duce Nicolae, merse de inspectá tóte positionile ocupate, in urm'a bataliei, de trupele armatei de vestu. In acea di pe la órele 6 dupa amédia, inamiculu facú o iesire din fortificatiunile sele asupr'a aripei nóstre si incercá, cu fortie respectabile, unu atacu spre a luá inapoi redut'a cucerita de trupele nóstre. Turcii executara ataculu cu mare vigóre, sustienuti de foculu artileriei loru, care tragea cu srappeluri asupr'a nóstra; insa, dupa o óra si mai bine de lupta crâncena, ataculu loru fu respinsu, románii remasera stapáni pe reduta, si o multime de cadavre inamice acoperi teremulu inaintea redutei. Trupele române, in acést'a lupta din care iesira victorióse, incercara o perdere de 80 ómeni morti si raniti. M. S. Domnitoriulu incunoscintá acestu resultatu A. S. I. Marelu Duce Nicolae, care 'i transmise pe data felicitárilu sele.

A dóu'a di, 3 Septembre, Prea inaltiatulu nostru Domnu merse la marele cuartiru imperialu si oferí M. S. imperatorulu mare cruce a ordinulu „Stéu'a Romaniei“, cá o amintire a luptei ce ambele armate sustienusera impreuna si in care 'si versasera fratiesce sângele in contr'a inamiculu comunu.

Imperatorulu bine-voí a primí din mânilu Domnitoriulu insemnele ordinulu románu, si conferí Mariei Sele crucea la gátu a ordinulu militariu imperialu alu St. George, cá unu semnu de augusta si inalta distinctiune pentru comandantulu supremu alu armatei române. Majestatea Sea ordoná asemenea a se distribuí la tote companiile, bateriile si escadrónele armatei române care luasera parte la batali'a dela 30 Augustu, totu atâtea cruce de St. George câte hotarise a se distribuí si trupeloru imperiale, preste totu mai bine de 150 cruce distribuite trupeloru nóstre.

M. S. Domnitoriulu luá dejunulu impreuna cu Majestatea Sea, si apoi se intórse la cuartierulu seu generalu.

Sér'a, imperatorulu trimise unu adjutantu alu seu la cuartirulu generalu alu armatei române, spre a duce din parte i dlui generalu Cernatu, comandantulu armatei de operatiune române, crucea ordinulu St. George, clas'a IV.

Dumineca, 4 Septembre, M. S. Domnitoriulu, impreuna cu A. S. I. Marele Duce Nicolae, comandantulu siefu alu armatoru imperiale, insofitu de suitele loru, mersera de inspectara armat'a romána. Trupele care se aflau in imediata apropiere a inamiculu erau in retransiamentele séu in bivuacurile

loru; cele ce se aflau ce-va mai departe erau sub arme, in ordine de bataie. Ele primira cu viue urári pe augustii comandanti; tienut'a loru martiala si voiósa facea admiratiunea generala. Marele duce, care urá in românesce buna diu'a trupeloru, si Domnitoriulu trecura pe dinaintea frontulu; M. S. Domnitoriulu le anuncia inalt'a distinctiune ce le acordase M. S. imperatulu, conferindu mai multe cruce ale St. George de fia-care corpu, si facendu-se cunoscutu ca si Inaltimea Sea a decoratu pre cei meritosi. Apoi M. S. Domnitoriulu si A. S. I. Marele Duce se dirigiara spre reserve, unde se afla si cuartierulu generalu alu armatei române. Aci, augustii comandanti luara dejunulu, impreuna cu suitele loru si cu statulu-majoru generalu alu armatei române, in sunetulu musiceloru cari esecutau arii nationale, sub bubuitulu tunuriloru inamice. A. S. I. Marele Duce Nicolae ridicá cu acést'a ocaziune unu toastu, in care dise ca se simte fericitu a se aflá in midiloculu armatei române, spre a puté inchiná in sanetatea ei, a unei june armate care prin bravur'a si disciplin'a ei a aretatú calitátele unei armate imbránita in lupte.

A. S. imperiala inchiná in sanetate armatei române si a Domnului ei. I. S. Domnitoriulu respunse Marelu Duce ca a fostu prevenitu de A. S. imperiala, ca primulú toastu care urméza a se ridicá este in sanetatea M. S. Augustulu Imperatoru care, conferindu M. S. Domnitoriulu crucea St. George, a distinsu intrég'a armata romána, care este mândra de a combate alaturi cu gloriós'a armata rusa, si ca armat'a romána se va silí in totu-déun'a a se areté demna de distinctiunile ce Majestatea Sea i-a acordatu. Mari'a Sea beú in sanetatea comandantulu siefu alu armatoru aliatié, pre cari le va conduce de siguru la victorie, inscriindu nepéritóre pagini in istori'a militara.

Calduróse urári din partea asistentiloru respunsera la cuvintele ambiloru siefi, atátu de iubiti de soldati loru.

Dupa dejunu, A. S. I. Marele Duce, printr'o cordiala imbratisiare, 'si luá congediu dela I. S. Domnitoriulu, si se intórse la cuartierulu imperialu, iér' Mari'a Sea, dupa ce conferí cátu-va timpu cu d. presedinte alu consiliulu de ministri, care sosise in cuartierulu generalu alu armatei române si luase parte la acestu dejunu, se reinturná apoi la domnesculu cuartieru generalu alu armatei de occidentu.

M. S. Domnitoriulu a datu armatei urmatoriulu ordinu de di:

INALTU ORDINU DE DI

Cátra armat'a de operatiune romána.

Ostasi! „In batali'a dela 30 Augustu, cá si in luptele cari au precedatu si urmatu acést'a memorabila di, voi a-ti doveditu ca virtutile strabune n'au peritu din renderile osteniloru románi. Sub foculu celu mai viu alu inamiculu, a-ti infruntatu mórtea cu barbatie, a-ti luatú o reduta, unu drapelu si trei tunuri. Tiér'a ve va fi recunosctóre de devotamentulu, de abnegatiunea vóstra; iéra Eu cá domnulu si comandantulu vostru, suntu mándru de voi si ve multiamescu. De si amu avutu simtitóre perderi, de si deplángu imbreuna cu voi bravii camaradi cadiuti pe câmpulu de onóre, dar' sângele versatu nu va fi in zadarú: dint'ensulu va rodí marierea si independint'a patriei.

„Datú in domnesculu nostru cuartieru generalu alu armatei de occidentu, Poradim, 5 Septembre 1877. „CAROLU.“

Luni, 5 Septembre, M. S. Domnitoriulu a ordonatú a se espediá la Bacuresci tunurile luate dela inamicu, si cari se aflau aduse

la domnescul cuartieru generalu la Poradim, prin urmatoriulu ordinu pe di:

INALTU ORDINU DE DI

Câtre arma'ta româna

Ostasi! In diu'a de 30 Augustu, virtutea v'ostre a incununatu cu victoria steagurile române. Regimentulu alu 14-lea de dorobanti si batalionulu alu 2-lea de venetori, impreuna cu trei batali'one din glorio'sa arma'ta imperiala rusa, au luat din mânilor inamicului redut'a ce elu apera cu atâta inversiunare, si unu drapelu si trei tunuri au fostu cucerite de trupele nôstre.

Aceste trofee, cu ordinu a se tramite in capital'a tierii si a se pastr'a acolo ca o vecinica dovada a vitejei armatei române. Drapelulu se va asiedia d'o cam data in arsenalu, pâna se va hotâri definitivu loculu unde are sa se pastreie,

Earu tunurile luate dela vrâjmasiu, dôue se voru asiedia de ambele pârti ale statuei lui Mihaiu-Vitezulu. Umbr'a marétia a gloriosului domnu va vedea astu-felu ca ôstenii români au remasu pâna astadi fii ai eroiloru dela Calugereni.

Celu de alu treilea tunu se va asiedia inaintea marelui corpu dela palatulu domnescu, pentru 'a fi pururea pentru brav'a nôstra arma'ta unu gloriosu esemplu de imitat.

Datu in domnescul cuartieru generalu alu armatei de occidentu, in Poradim, la 5 Septembrie 1877. CAROLU.

Poradim, 6/18 Septembrie. — Ieri, Marti, trupele nôstre au atacatu o reduta tare turcesca in present'a M. S. Domnitoriului. Patru asalturi consecutive au fostu infructu'ose. Soldatii nostre s'au batutu vitejese si au ajunsu pâna la parapetele redutei. Perderile nôstre suntu neinsemnate.

Poradim, 7/19 Septembrie. — In nôpcea de 5 spre 6, turcii au facutu mai multe atacuri contr'a redutei si pozitiiunilor ocupate de români, inse au fostu respinsi cu mari perdiri. In diu'a de 6, dupa amedi, românii au cercatu, la rendulu lor, unu atacu conredutei celei mari, dera n'au pututu isbuti a o ocupa. In acéta lupta, românii au avutu 300 ômeni morti si raniti; ei au pastratu intacte tôte pozitiiunile lor.

Poradim, 8/20 Septembrie. — Dupa raportulu tramisu cuartierului generalu de către colonelulu Cretianu, comandantulu brigadei de rosiori, cavaleri'a româna a avutu, la 5/17 Septembrie, mai multe lupte cu cavaleri'a de cerchezi turci. Turcii au fostu pusi pe fuga, lasându mai multi morti si doi raniti. Unu stegu inimicu a remasu in mânele soldatiloru nostri. Perderile nôstre au fostu neinsemnate: unu soldatu si unu calu ucisu.

Astadi, nimicu nou; linisce perfecta pe tóta lini'a. Starea sanitara si morala a trupeloru este satisfacétoare.

Eveneminte politice.

„Pester Lloyd“ in primulu seu articulu de joi, care are meritulu de a fi forte lungu, se silesce din tóta puterea a „spala pe arapu“ cu alte cuvinte, se silesce a arata câtu de nevinovate suntu demonstratiunile magiariloru. Escusarea acést'a nu vine din seninu, „P. Ll.“ se simte necesitatatu a o face, pentruc'a sa nimicésca invinuirile din „Nat. Ztg.“ si cu deosebire din „Nord deutsche Allg. Ztg.“, fôia cancelariului Bismark, aruncate asupr'a magiariloru si pe cari le cunoscu si cetitorii nostri. Organulu inspiratu din Budapesta cere in conclusiunea articulului sa i se créda „pe cuventu“, ca unu poporu dedatu demultu a traî in libertate si care nu este dedatu a astept'a sa fia condusa sôrtea lui numai de provedintia, nu pôte fi nici odata fara pasiuni. Inse pasiunile trecu si remanu convingerile. Va veni tempulu cându se va fi stemperatu mani'a pe superbi'a moscovita; si atunci „fratietatea“ turcesca va disparé, asi'a precum a aparutu —; mai pre susu de tôte, mai pre susu de mania si pasiune stâ alipirea po-

porului ungurescu de principele celu mai constitutiunalu, dela môrtea lui Mathi'a încôce.

Cum va multiamî apologi'a acést'a politica a lui „P. Ll.“ pe „Nat. Ztg.“ si „N. Allg. Ztg.“ si pe publiculu celu mare, nu este tréb'a nôstra. La tóta intemplantu este unu incidentu de tótu curiosu, ca tocmai eri, dupa ce durmise publiculu nostru de aici o nôpce liniscitu de asecurârile Lloydului, vine „S. d. Tageblatt“ si in fruntea revistei sele politice ne spune urmátorele date forte importante:

„Demonstratiunile turcesci din tiera, cari se espectorau pâna acum prin „visite si contravisite softalesci, prin „meetinguri si iluminatiuni, au trectu, cutu de multu marginea ridiculositâtiei. Din miscarea de pâna aci s'a desvoltatu unu *periculu seriosu* pentru statu, apucându pe carâri cari trectue sa incurce statulu si monarchi'a in prea seriôse conflicte. Asi'a, ni se spune din isvoru forte siguru, ca la gar'a din Brasiovu s'au confiscatu 16 ladi cu pusci, cari se incarca pe la fundu si mai multe ladi cu fesuri turcesci, s'au confiscatu la gar'a din Feldiôr'a 36,000 patrône de pusci, totu asi'a la alte gare, cari comunica cu secuimea precum la Apati'a, Cati'a si Homorodu s'au confiscatu transporturi de munitiune si de arme. Transporturile aceste de arme si munitiune suntu adresate la persône private putienu cunoscute din Secuime, d. e. la unu anumitu Kovács din K. Vâsârhely, mai departe la Kóvaszna, la Mátéfalva si Sepszi Szent György. Câte transporturi de arme si munitiune voru fi ajunsu in pace in secuime si pôte si in alte pârti ale Ungariei, este firescu lucru, o întrebare deschisa. Regimulu se vede ca a trebuitu sa aiba cunoscintia de acést'a contrabanda de arme inca inainte cu diece dile, de ôre-ce dela acestu tempu încôce unu functionariu mai inaltu ministerialu din sectiunea ministeriului reg. ung. de interne pentru politi'a statului petrece in Treiscaune; acést'a o indigita si controlârile cele aprige a pacheteloru pe drumulu de feru ung. orientalu. . . . Eri (in 27/15 Sept.) a plecatu spre secuime din Brasiovu unu batalionu de infanteria dela regimentulu Imperatulu Alesandru;“ si in alte pârti a le secuimei s'au facutu dispositiuni militare precum in Csik Szeda, Szepszi-Szt.-György si alte puncte principale. In Brasiovu, — dupa cum ni se scrie de acolo — se vorbesce cá despre unu lucru care mai nu se trage la indoiala, ca exista in tóta secuimea comitete secrete, a câroru problema este, a acuirá bande de voluntari, a le inarmá si a le trecte in Moldavi'a spre a distruge drumulu de feru românu si a ingreuná liniile rusesci de retragere si de proviantare. Cumca conjuratiunea sta in legatura cu festivitâtile turco-magiare de infratire se vede si din speditiunea cea mare de fesuri turcesci, confiscate la Brasiovu.“

Ministrulu Tisz'a a respunsu la interpelatiunile cele cincî, inse respunsulu lui n'a multiamitu nici pe interpelanti nici pe alti din si afara din dieta.

Foile militare din Vien'a se exprima forte aspru asupr'a esceseloru magiare de pe tempulu festivitâtiloru turcofile si ceru cu tóta energi'a sa se faca ordine in Ungari'a.

Unu cerculariu alu ministrului Cogalniceanu indreptatu câtra reprezentantii Romaniei la curtile europene, prin care arata ca turcii continuu a comite atrocitâti fatia cu raniti, a datu ansa la nôue intreprinderi diplomatice la pôrt'a otomana.

Crudelitâtile turciloru cu crestini din Bulgari'a si generositâtile crestiniiloru fatia de turcii din Erzegovin'a.

Foile germane din Vien'a si anume „Presse“ in Nr. 261 are unu reportu funestu alu corespondintelui specialu, datatu din Adrianopolu, care cá martore ocularu spune ca cu ochii sei a vedintu cum in timpu de 10 dile justificârile ce le esecuta guvernulu militariu turcescu asupr'a nefericitiloru cetatieni bulgari, cari suspiciunati pentru rescôla fura prinsi, legati cu lantulu de gátu si cu funii de mâni sucte pe spate, in grupe de câte 5—6 insi se escortéza pe stradele orasiului diu'a la médiadi si di pe di se punu in midilocu piatiei pe dinaintea localeloru publice, dinaintea bolteloru si cafeneleloru — in furci adeca in spendiuratori anume gatite spre acestu scopu infioratoriu.

In diu'a de 16 Septembrie, raportulu s'a ingroditu vediendu cu ochii cum se justificara in spendiuratori si in celu mai crudelu si infioratoriu modu, in midilocu piatiei 1 protopopu, 2 preoti, 1 profesoru, 2 invetiatori, 1 medicu, si alti onoratori crestini ai cetâtiei. Pe preoti i-au spendiuratu fatia in fatia adeca vis-a-vis, insultându-i plebea turcesca de pe strade. Toti cei justificati erau ômeni in cea mai frumo'sa etate, culti, de pozitiune si védia eminenta. Mediculu, care si facuse studiele in Austri'a, (Prag'a) si profesorulu care inca a studiatu in Germani'a, au fostu barbati de inteligentia extraordinaria, de unu esterioru forte frumosu si impunatoriu; pentru cari reportoriulu i s'a ruptu inim'a vediendu cum i ucidu turcii pagâni — fara mila.

Fisionomi'a stradeloru si mai vertosu a piatiei orasiului — dice corespondintele — sémena unei espositiuni de macelarie; mai in fia-care strada suntu acatiati dinaintea pravalieloru dieci de crestini nefericiti, si turcii nu permitu nimenu dintre rudeniele justificatiloru a se apropiá si tânguî. Cadavrele stau acatiate pe tóta diu'a adeca pâna in cea urmátoria, cându luându-se josu si indepartându-se cu escorta de basibozuci — se aducu alti nefericiti crestini, cetatieni din class'a de frunte, pe cari apoi cu o usiorintia i acatia in spendiuratori; continuându ast-modu in tôte dilele la Philipopole si in alte orasie.

Vai de sôrtea acestoru ômeni nefericiti! — eschiam reportoriulu, déca teribilulu resbelu nu se va terminá curendu, séu déca poterile europene civilisate nu voru intreprinzi cu tóta energi'a spre infrenarea furiei selbatice asiatiche.

La acéta prepastia si nefericire a crestiniiloru, de pe Balcanu cine e caus'a? intréba corespondintele fara a dá respunsu!

Si pre cându turcii spendiura multime de crestini dintre cei mai de frunte, beligerantii crestini adeca, pre cându turcii ucidu si masacréza prisionerii din arma'ta rusésca, — rusii si românii tractéza cu prisionerii turci in celu mai umanu si crutatoriu modu; i transportéza sub escorta fara a-i legá cu lanturi grele de gátu si fara a-i maltratá; le dau mâncári si beuturi recreatorie si i internéza conformu reguleloru militare — belice.

Si ce facu montenegrinii cei pâna acum — in totu decursulu resbelului, mai victoriosi, cum tractéza ei cu garnisónele si cu cetatieni turcesci? Unu altu corespondinte specialu dela „Pol. Corresp.“ in reportulu dela 22 Sept. reprodustu de „Deutsche Zeitung“ din Vien'a Nr. 2057 eata ce dice:

„Principele Montenegrului, Nichi'a impreuna cu statulu seu majoru se aréta celu mai generosu si umanu beliduce fatia cu inamiculu. Noroculu armeloru si admirabilulu eroismu alu filoru muntenegrini, apoi nu mai putienu probat'a tactica strategica a comandantului — au causatu Turciei mai

multe fatalitâti si chiaru desastre decâtu puternic'a armata rusésca.

Dela capitularea cetâtiei Niksics principele conduce cu celu mai stralucitu succesu neinsemnat'a la numeru dar' eroic'a sea armata, — totu inainte pe teritoriulu Erzegovinei si alu Bosniei; pâna acum in tôte punctele intarite la tôte cetatiunile ocupate de turci, — i-au atacatu cu o bravura nespusa a ostirei. Déja *patru cetâti* a luat cu asaltu dela turci, cari nu potéu resistá veementiei opugnatoriloru si fusera siliti a capitulá neconditionatu.

Ultim'a lupta fû asupr'a cetâtiei „Presjeka“, a cärei'a garnisóna nepotându-se sustiene nici macaru câte-va ôre afisá flamur'a alba pe barier'a cetâtiei cerendu primirea de parlamentari pentru capitulare.

Muntenegrinii sistara indatu foculu tunurilor, se oprira in asaltu ajunsu aprôpe de fortificarea prima a cetâtiei si asteptara parlamentarii turcesci. Comandantele Skender Bey (Sándor) insusi acompianiatu de suita si o deputatiune de cetatieni mahomedani se presentara si inchinara dinaintea principelui „Nichi'a“, cerendu pardonu si invoirea de capitulare, ce o si dede principele neconditionatu.

Urmându apoi capitularea, intréga garnisóna depuse tôte armele la picioru principelui si se retrasa in colône desarmata. Dupa o pauza principele si aci si aréta marinimositatea si virtutea militara; cáci dise comandantului garnisónei turcesci capitate: „*Luati-ve armele indareptu, cáci v'ati luptatu eroicesce, n'amu trebuintia de armele inimicului cuceritu.* Turcii si luara armele si tóta munitiunea si se indepartara; ier' cetatieniloru li s'a datu voia libera a iesi cu tóta averea din cetate.

Intrându apoi principele cu trup'a sea, cu triumfu in cetate sub bubuitulu tunurilor de pe citadela si sune-tulu campaneloru a visitatu tôte casarmele si spitalele, cari gemeau de ostasi turcesci vulnerati si bolnavi; dispune apoi numai decâtu pre toti medicii câti i avé la indemâna sa gri-giésc'a de acei morbosii.“

Eata contrastulu umanitâtiei crestine fatia cu crudelitâtile pagâne. Turcofilii potu conchide din aceste aparintie: ca de ce ori-care crestini de pe fatia pamentului se ingrozescu numai de numele turcului remasu neuitatu de sute de ani. C. . . . s.

Corespondintie.

Sibiu, 16/28 Sept. 1877.

*(Lim'b'a româna e straina in Transilvani'a!) Cum se pôte si afirmá acést'a? se va intrebá stimabilulu cetitoriu negresitu cându numai va aruncá ochii preste acéta intitulare! Eata asi'a bine, ce nu se mai pôte in dilele necasuriloru nôstre, intre impregiurârile la cari ne affâmu espusi de cându cu constitutiunalismulu in poterea egemonisatoriloru?!

Asi'a este: „Lim'b'a româna in Ungari'a si Transilvani'a patria comuna, la care preste 3,000,000 (di trei milióne) de români facu parte, contribue cu sânge si sudóre spre sustinerea ei — este straina!“

Si cine dice si constatéza acést'a? chiaru astadi între cele mai ingrigitorie si neliniscitorie giurstári; astadi cându, cá nru' odata, patriotulu buntu si fidelu trebe sa evite ori-ce nuantia de iritare cá sa-si conserve pacea si liniscea interna; astadi, cându vecinata arde in flacar'a, de carea sa ne ferimu casele proprii? O dice si constatá dora' diurnalistic'a magiara din patria carea mureu ne imbía — séu ne imbéta *de ab'fratietate si infratire?* Ba, unu altu factoru si mai potinte, celu mai seriosu si superioru in patria ni o spune verde si constatá ne-oficialu modu, adeca o constata acétulu inaltulu ministeriu reg. ung. de

interne, cu datulu 19 Septembrie a. c. Nr. 35,181 emisu cătra adunarea municipală a comitatului *Unedórei*, care intimatu 'lu aflămu publicatu in fói'a germana locală „*Hermannstädter Zeitung*“ nr. 229 de astadi si pe care, ne tînem de detorintia jurnalistică a-lu reproduce si in fói'a noastră fiindcă ne atinge de dreptulu pre noi români.

Incidintele emiterii acestui ordinu este „sigilulu oficiosu“ alu comunei *Vinerea* (Felkenyér) cu inscripțiune in limb'a română, pentru care eata ce dice ministeriulu *constitutiunalu*:

„Nr. 35181. Contractulu referitoriu la esarendarea casarmei din Felkenyér, (adea Vinerea) substernutu aici spre aprobare, prin comand'a gendarmeriei reg. ung. din părțile transilvane, e provediutu cu sigilulu comunei Felkenyér, a carui'a inscripțiune este românească.

Intrebuintarea de sigile oficiose provediute cu inscripțiuni in *limba străina* de acea nu se pôte permite comunei, pentru ca sigilulu comunalu este o semnatura pentru comuna, prin urmare pentru o instituțiune, carea forméza o parte întregitoare a organismului de stat; pretensiunile nationalităților, fatia de ide'a de stat magiaru inse, potu fi luate in privintia numai intr'atât'a, încātu acelea, in sensulu art. de lege 44 din anulu 1868, suntu îndreptatite; dupa acésta lege inse, comuneloru neunguresci, cu privire la nationalitatea loru li sta in voia, *că in functiunile loru oficiose, se póta întrebuintia si limb'a loru propria*; dar' încātu ele aru face cum'va pretensiuni, ca afara de întrebuintarea limbii loru, se dee espresiune nationalității si prin o inscripțiune a sigileloru comunali, pe lînga tôte ca o astfelu de pretensiune nu e provediuta in lege, nu se pôte permite nici din acelu motivu, pentru ca întrebuintarea de sigile cu inscripțiuni magiare, nu intempina greutăți practice cari au avutu influintia la dispozițiunile ce le-au croitu legislatiunea in cestiunea limbiloru, din contra se evita greutățile ce obvinu prin numirea comuniloru in diferite limbi.

Dreptacea adunarea generală a comitatului, prin acésta se provóca: că atātu comunei *Felkenyér*, câtu si celor'a lalte pe teritoriulu comitatului aflatórie comune, in care se va întrebuintia sigilulu comunalu cu inscripțiune nu in limb'a magiara, se li interdica întrebuintarea astoru feliu de sigile si se le constrenga a-si procurá si a întrebuintia sigile cu inscripțiuni magiare.

Budapest'a, 19. Septembrie 1877.

La demandarea ministrului
Georgiu Lukács,
consilieriu ministeriulu.

Comun'a *Vinerea* se afla in Transilvania; poporatiunea ei este curatu română, numai numirea i se dedù in limb'a magiara „*Felkenyér*“. Este unu ce caracteristicu, cum compatriotii nostri magiar: s'au silitu si se silesu si acum a dá numiri magiare, une-ori destulu de bizare, la tôte comunele nemagiare; acésta schimosire a numiriloru genuine noi nu o putem considerá de o fapta patriotica, si tare credemu ca istoricii nepreocupati voru pastrá viitoriulu adeverulu si in acésta parte.

Intimatu ministeriulu accentuéza „*ide'a de statu magiaru*“. Óre cum sa o pricepem noi acésta? Dóra in sensulu unoru institutiuni multiamitórie pentru tôte diferitele popóre din tíera, séu in sensulu poetului magiaru: „*minden ember legyen ember és magyar*“ (totu omulu sa fia omu si magiaru)? — nóue ni se pare, ca vorb'a e de ide'a de stat a lui Széchenyi, carea sa se realizeze cu midilócele lui Kossuth; la acésta trista presupunere ne dau dreptu atacurile si insultele, de cari avemu parte dela publiculu magiaru prin jurnale si in tôte corelatiunile vietiei publice-sociali.

Déca cu observările acestea ale noastre nu amu veni din incidentulu unui rescriptu alu inaltulu ministeriu, cătra care asiá de tare ne-amu deprinsu a fi cu totu respectulu: noi amu poté trage unele corolarij din

legea care asecura fia-cărei comune liber'a folosire a limbii sale proprie, si amu poté analisá lucrulu până chiaru la sigilele comunali; dar din respectulu ce ni-lu pastrămu cătra autoritățile superiori, ne marginimu astadata la celea espuse mai susu, fiindu convinsi, ca cu acestea jurnalistică noastră 'si va face numai detorintia cătra caus'a si publiculu, căror'a servesce, fără cá se iae ofensiva fatia de inaltulu regimu, precum facu celea mai multe foi magiare.

Fenesiu, 10/22 Septembrie 1877.

(*Unu actu de infratire magiara?*)

Dle Redactoru! In nr. 68 din a. c. a acestui pretiutu diariu a-ti publicatu o corespondintia din Sibiu, in carea se cuprinde apelulu de infratire ce-lu facu unele diuarie magiare cătra români.

Impresiunea ce a produstu acestu apelu la români se pôte deduce din comentariulu ce-lu face corespondintele, adeca, ca fia-care românu adeveratu, care este pe deplinu convinsu despre caracterulu magiaru, sciindu cu cine are de a se demite la tergu si inca asup'r'a unui lucru atātu de importantu, asup'r'a unei cestiuni de viétia si caracteru natiunalu, respinge cu cea mai mare indignatiune ori-ce întreprindere de felulu acésta. — Me miru si nu-'mi potu dá séma de motivulu care a datu ansa fratiloru magiari la unu atare pasiu si lucrare neconsecuenta. — Au n'au cetitu ei mai in toti nrii jurnaleloru române, au nu suntu informati pe deplinu din esperintia trecutulu si a actualității, ca români au consimtitu si s'au aliatu totu-déun'a, cá si astadi, cu acei'a, cari lupta pentru principiile crestiniismului si ale civilizatiunei, nici-decum in sa cu acei'a, cari cu risiculu vietiei voiescu reinvierea iataganului? — Este târdiu a recurge la români acum, dupa ce tôte popórele Europei cu caracteru in întielesu eminentu, umanu si civilizatoricu au despretiuitu si condamnatu atitudinea séu mai corectă disu opiniunea publica politica magiara.

La români, pre cari inainte de acésta „*Alföld*“, in rendu cu celelalte diuarie de soiulu lui, i-au calificatu de poporulu celu mai deca-diutu, demnu de slavie si au radi-catu feliu de feliu de calumniu asup'r'a lui.

Magiarii prin simpatie si principiile loru turcesci se vedu amenintiati de curs'a ce ni-au pregatit'o in toti tempii prin intentiunile si aspiratiunile loru de magiarisare, ei se simtu in marginea mării slavo-germane, si nu sciu momentulu care i va inghití deodata cu caderea Turciei. Si tragendu'si socotél'a cu trecutulu, cá sa se póta impacá cu consciintia, vinu a se ingrigí de viitoriulu nostru, pre cari ne vedu amenintiati de acea'si catastrofa. Le multiamimu de ingrigirea cu care ne imbiu, in sa de crediutu nu le credemu. Noi ne radiemâmu pe o lege infalibila, carea dice: *natur'a nu se pôte alterá cu totulu*. Si ca nu ne insielámu, se pôte vedé din *actulu de infratire* de mai la vale, care documentéza in deajansu ca fratii magiari nici astadi nu si-au schimbatu naravulu, nu au abdisu de principiulu loru condamnabilu: „*Minden ember legyen ember és magyar, Akit e föld hord és egével betakar*“, pentru a cărui realizare nu cunoscu magiarii, nu respectéza interesele adeveratu patrioce si nationale magiare. Nu! ei si astadi 'lu profeséza, dóra mai multu cá ori si cându alta data, in sa nu dupa calapodulu lui Kossuth, ci dupa o inventiune cu totulu nóua, démna de *fratii loru turci*; séu cultura si simtieminte magiare, séu remânú in nescriptia. Cumca nu vorbescu din ventu, spre documentarea afirmatiuniloru, pre lînga odiosulu trecutulu si o miia de fapte ale presentelui, prin care se

ataca institutiunile nostre bisericesci si factorulu celu mai principalu alu esistintiei nostre natiunali — scól'a.

Eata *faptulu infratirei*: In comunele Petrosiani, Galatiu, Fenesiu si Pressac'a, protopresbit. Zlatu'a de josu comit. Alb'a infer. dreptulu de cărcimaru de 3 luni in urm'a unui decretu gubernialu de sub Creneville din 1865 este declaratu de fondu scolaricu, si dupa sistemulu de administratiune politica de atunci se administrá de politica, in sa in favorulu fonduriloru scolarie din comunele susu numite. De cându cu fericitulu constitutiunismu, s'au introdusu legea nóua comunala din 1871 si 1876, conformu dispozițiuniloru acestoru legi de a se face preliminarulu in fia-care anu, in care suntu de a se introduce tôte perceptiunile si erogatiunile comunali, s'au introdusu inre perceptiunile perceptiuniloru si dreptulu de cărcimaru de 3 luni, in sa cu clausul'a „de fondu scolaricu“. Pána in an. 1874 n'au facutu nime excepțiune in contr'a mentiunei acestui fondu.

(Va urmá.)

Varietáti.

* * * Comisiunea, chieamata in sensulu §. 22 din art. de lege XLII. alu anulu 1870, de a verificá listele contribuabililoru celoru mai mari séu ale virilistiloru, 'si va tîné siedintile in localitățile oficiulu comitatensu din Sibiu dela *1-iu până inclus. 8. Octombrie 1877* st. n. Acésta se aduce la cunoșcintia publica cu acelu adaosu, ca sub tempulu susu — atinsu voru fi listele mentionate espuse intuitiunei fia-căruia in localitățile mentionate, unde se voru si primi eventuale reclamări pentru inducerea celoru îndreptatiti in acelea liste.

Se provóca dreptu aceea in întielesulu §. 24 din citatulu art. de lege toti acei domni, cari voiescu a profitá de favorea §. 23 alu legeri mentionate, cá sub durat'a amintiteloru siedintie sa se insinue la subscris'a comisiune verificátore verbalmente séu in scrisu, si cu atát'a mai vertosu sa-si documenteze îndreptarea, cu câtu mai chiaru este, ca altum-nternea voru remânea pentru astadata lipsiti de favorea §. 23, dupa care in casu de insinuare si de documetarea îndreptatirei vine de a li se socoti contributiunea dupla.

Sibiu, in 20. Septemvrie 1877.

Comisiunea verificátore.

* * * (*Un'a pentru alt'a*): Pre cându catolicismulu ultramontanu, — inspiratu din *Rom'a* binecuventatórea armeloru si entusiasmat'a de invingerea *armatelor turcesci* — face propaganda in *Bohemi'a* printre cehi in contra simpatiloru rusesci, poporulu cehu, — dupa cum afirma o telegrama din *Praga* 24. Sept. a diurnalulu „*Deutsche — Zeitung*“ Nr. 2058 si anume cercurile asia numite „*Jung Cechen*“ pregatescu treceri in masse dela *catolicismu* la „*biserica ortodocsa*“ carei a tinerimea studiósă i premerge cu tóta resolutiunea inainte: (Die jungcechischen Kreise bereiten einen Massenübertritt von der katholischen zur orthodoxen Kirche vor, dabei die Studentenschaft voranschubend.)

* * * *Pregatirile Rusciei pentru eventuala campania de ierna*. Sub acestu titlu anuncia „*Deutsche Zeitung*“ din *Vien'a* in nr. 2059, dupa „*Standard*“, ca Russi'a a incheiatu contractu de liferare cu firme din Londr'a pentru 100,000 colibe (Hütten) de fieru, in care sa ierneze armat'a si dintre care suntu diferite categorii arangiate pentru câte 25, 50, 100 si 500 de ostasi. Cu firm'a *Aron Hirsch* din *Berlinu* au incheiatu contractu pentru 4,500,000 kilo plumbi si prafu de pusica; 65,000 de siatre (Zelten) care in câte 20 de vagóne dupe in fia-care o catime de 200 centinarie séu totalulu cuantității de 200 mii kilo, au a fi transportate dela *Antwerpen* pre calea ferata

via *Petersburg* la *Bucuresci* in terminu ficsatu de 10 zile.

Aceste preingrigiri ale Rusciei contradicu sciriloru descuragietórie din isvórele turcofile cum este chiaru si „*Deutsche Zeitung*“, — ca comand'a suprema a armatei rusesci, s'aru ocupá cu ide'a de a se retrage cu totulu dela câmpulu de resbelu, respective a sistá cu totulu séu — a intrerupe celu putienu preste iarna — operatiunile resbelulu, — care l'au inceputu si-lu continua cu atâtea sacrificie imense, fără de resultatu.

Continuarea contribuiriilor de obiecte

pentru ostasi români râniti din *Romani'a*.

(Prin dn'a Elen'a Domnari si An'a Moldovanu din Ocn'a Sibiului.)

Elen'a Domnariu, o camesia, si 2 stergare de inu; Mari'a S. Birau 11¹/₂ metri pândia; Mari'a P. Drocu 3 m. pândia si 1 stergariu; An'a I. Baltésiu 2¹/₂ m. pândia; Mari'a S. Cojocariu, 2 m. pândia; An'a Ilie Pop'a, 2 m. pândia; Mari'a I. Câmpéanu 2 m. pândia; Mari'a Ios. Mandreanu, 2 m. pândia; Rafil'a Ilie Hentesiu 1¹/₂ m. pândia; Lin'a I. Moldovanu 2 m. pândia; An'a S. Cojocariu 1 m. pândia; Lin'a Ilie Baltésiu 1 camesie; An'a G. Ciortea 1 camesie; Mari'a I. Cocoveanu 1 camesie; An'a D. Ruscioreanu 1 camesie; Rafil'a P. Bogorinu 1 lepedeu; Ioanu G. Munteanu 1 stergariu; Lin'a S. Margineanu 1 stergariu; An'a G. Rosiu 1 ismana; An'a Baltésiu 1 lepedeu; An'a S. Cojocariu 1 ismana; Mari'a G. Vladu 1 stergariu; Teodor'a Fratila 7 m. pândia; An'a V. Tufa 2 m. pândia; An'a I. Stoia 1³/₄ m. pândia; Lin'a Ilie Vladu 1³/₄ m. pândia; Mari'a G. Bogorinu 1³/₄ m. pândia; An'a G. Comanu 1 camesie; An'a G. Banatianu 1 camesie; Mari'a I. Bogorinu 1 camesie, si 1 ismana; Ioan'a Gavoșdea 1 stergariu; Lin'a I. Murasianu 1¹/₂ m. pândia si 1 camesie; An'a L. Sioim'a 1³/₄ m. pândia; Mari'a Mich. Albu 1¹/₂ m. pândia; Rafil'a S. Munteanu 1 camesie; Saft'a S. Timariu 1 camesie; Paraschiv'a S. Mandreanu 1³/₄ m. pândia; An'a S. Stoia 2 m. pândia; An'a G. Moldovanu 2 m. pândia; An'a Ursu 1¹/₂ m. pândia; An'a C. Crisboiu 1³/₄ m. pândia; Ev'a Cojocariu 3 m. pândia; Saft'a Dejanu 1 stergariu; Saft'a Baltésiu 1 camesie.

Din Bait'a-montana.

Sofi'a Holicza 1¹/₄ k. scame.

Sibiu 9/21 Septemvrie 1877.

(Va urmá.)

Iudit'a Macellariu,
colectanta.

Burs'a de Vien'a.

Din 17/29 Septembrie 1877.

Metalicele 5%	64 45
Imprumutu nat. 5% (argintu)	66 90
Imprumut. de statu din 1860	111 25
Actiuni de banca	850 —
Actiuni de creditu	219 50
London	116 90
Argintu	104 10
Galbinu	5 58 ¹ / ₂
Napoleonu d'auru (poli)	9 39 ¹ / ₂
Valut'a nóua imperiale germána	57 75

Nr. 1964. — 1877.

Publicatiune.

In 28 Octobrie a. c. st. n. la 10 óre a. m. se va dá cu licitatiune in arenda dreptulu de cărcimaru alu comunei Sadu pe terminu de 6 ani, incependu dela 1 Ianuariu 1878 până la 31 Decembre 1883 inclusive.

Licatiune se va tîné in cancelari'a numitei comune, ér' conditiunile de licitatiune se potu vedea până atunci séu la acésta pretura, séu in cancelari'a comunala.

Rasinari in 26 Septembrie 1877

1—3

Dela pretur'a cercuala.

Concursu.

Pentru întregirea parohiei greco-orient. Fauresci, în protopresbiteratul Cetatei de p^étra, cu concessiunea preavenerabilului consistoriu arhidiecepsan din 1-a Iulie a. c. 1562 B. se scrie concursu cu termen până la 9 Octob^re a. c.

Emolumentele sunt:

1. Dela 100 familii câte un'a ferdela cucuruzu sfârmatu și un'a di de lucru.

2. Portiunea canonica: (ecles'ia vechia:) 2 jugere 800°□.

3. Folosirea cimiteriului și a moșiei dela Gipsea numita, 9 jugere aratoriu și fenatiu.

4. Stol'a statorita de sinodulu protopopescu în 1872.

Tóte acestea computate în bani, dau unu venitu anualu de 402 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si asterne petitiunile lor instruite în sensulu stat. org. la subscrisulu oficiu prot. până la terminulu mai-susu indicatu.

Carpenisiu, 13 Septemb^re, 1877.

În contielegere cu comitetulu parochialu

Ioanu Siovrea m. p.
adm. prot.

1—3

Nr. 82 — 1877 adm. prot.

Concursu.

Pentru ocuparea parohiei vacante Branisc'a în protopresbiteratul Iiei-Muresiene, prin acésta se publica concursu până la 9. Octob^re 1877 st. v. în care di se va tineá si alegerea.

Emolumentele sunt:

a) casa de locuinta dimpreuna cu curte și gradina;

b) dóue pamenturi aratóre de 4 jugere cu venitu anualu de 50 fl. v. a.

c) dela 114 numeri câte o ferdela de cucuruzu în bómbe de cucuruzu;

d) câte un'a di de lucru fia-care numeru parte cu palmile, parte cu vitele;

e) venitele stolari indatinat; cari tóte computate în bani facu sum'a de 481 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si asterne concursele lor instruite conformu despositiunilor statutului organicu la subscrisulu până la terminulu susu indigetatu.

Gurasad'a în 13 Septemb^re, 1877.

În contielegere cu comitetulu parochialu.

Alecsiu Olariu m. p.
adm. prot.

1—3

Nr. 263 — 1877.

Concursu.

Pe bas'a bugetului preliminaru pre anulu 1877/8 din partea adunarei gen. a Asociatiunii tranne, tiente în Blasiu la 5.—7. Augustu a. c. sub Nr. prot. XXXV. și XXXI. se publica prin acésta concursu la urmatóriele stipendia:

1. La unu stipendiu de 60 fl. v. a. destinatu pentru unu gimnastu, din fundatiunea Galliana, cu aceea observare, ca conformu literelor fundationali, la obtinerea acelu stipendiu, ceteris paribus, va avé preferintia acéla concurent, carele va dovedi în modu demnu de credintia, cum-ca se trage din famili'a fundatorului, și anume din famili'a: „Popu și Antonu.”

2. La 2 stipendia de cale 70 fl. pentru 2 teneri, cari cercetéza scóla comerciale inferióra.

3. La 4 stipendia de câte 60 fl. 4 ascultatori de pedagogia.

4. La 2 stipendia de câte 60 fl. pentru 2 elevi dela vre-o scóla de agricultura din patria.

5. La unu ajutoriu de 20 fl. destinatu pentru unu gimnastu ori realistu, din fundatiunea repausatului stu-

diosu de a V. clase gimn. Emiliu Dionisiu Basiat'a Matiu Dembulu din Abrudu, cu aceea observare, ca conformu literelor fundationale, la obtinerea acéstu ajutoriu voru avea preferintia studentii eminenti, nascuti în muntii apuseni ori în fostulu districtu alu Naseudului.

Terminulu concursului se defige pre 25. Octob^re 1877. c. n.

Concurentii la amentitele stipendia au sa-si substérna încóce concursele lor până la terminulu susu-indigatu, provideute cu atestatulu de botezu și de paupertate cum și cu testimoniulu de pre semestriulu alu II-lea alu anului scol. 1876/7; iér' concurentii la stipendiale de sub p. 4. în speciale, sa dovedéasca, cum-ca au absolvatu celu putieniu scóla elementaria, cum și ca se pricepu în genere la portarea economiei, dupa cum aceea e indatinata în tiera nóstra, pre lánge aceea, sa fi ajunsu alu 16-lea anu alu etatiei.

Din siedinti'a ordinaria a comitetului Asociatiunii transilvane, tiente în Sibiu la 15. Septemb^re 1877.

Iocobu Bolog'a
v.-presiedinte.

1—3

pentru secret. II.
I. V. Russu.

Nr. 73 — 1877

Concursu.

Pentru întregirea parohiei vacante de clas'a III. Visc'a, protopresbiteratul Iiei-muresiene, se scrie concursu în urm'a ordinatiunii preavenerabilului consistoriu arhidiecepsan din 1-a Iuliu, 1877. Nr. 1565 B. cu terminulu pana la 8 Octob^re, prelánge urmatóriele emoluminte:

1. Cas'a parochiale cu gradin'a de legumi.

2. Pamentulu aratoriu și fenatiu de 4 jugere 1520°□.

3. Dela 122 familii câte o ferdela: (a 16 cupe) cucuruzu în bómbe.

4. Dela 100 case câte o di lucru cu palm'a dela 60 case cu boii.

5. Stol'a usuata și imbunatatita dela 160 familii; cari emolumente computate tóte în bani dau suma de 483 fl. și 90 cr. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia voru avé a-si asterne rogarile instruite în sensulu stat. org. la subscrisulu până la terminulu indicatu.

Gurasad'a, 13 Septemb^re, 1877.

În contielegere cu comitetulu parochialu.

Alecsiu Olariu m. p.
adm. prot.

1—3

Concursu.

Devenindu vacanta a 2-a statiune invetiatoréscă în comun'a Sesciori protopresbiteratul S. Sebesiului, se deschide deci concursu până la 2 Octomv^rie a. c.

Cu acésta statiune e inpreunata o léfa annuala de 200 fl. v. a. și cuartiru în edificiu scólei.

Doritorii de a ocupá acéstu postu suntu datori a-si asterne suplicele lor instruate cu atestatu ca au absolvatu gimnasiulu inferioru și ca suntu pedagogi ori clerici absoluti, și posedu atestatu de calificatiune, și ca sciu tipiculu și cântarile bisericesci, — până la terminulu prefriptu, parintelui protopresbiteru gr. res. în S. Sebesiu.

Sesciori în 14 Sept. 1877.

În contielegere cu parint. protopresbiteru.

Comitetulu parochialu

Ad Nr. 28. — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii de clas'a III-a Rip'a-Rimetiului în protopresbiteratul Albei-Iuliei cu care suntu impreunate urmatóriele emoluminte:

1. Dela 56 familii câte o di de claca.

2. Dela 56 familii câte o ferdela de grâu de primavéra,

3. Pamenturi aratóre și de fenatiu 8 jugere 1495°□.

4. Un'a gradina cu pomi; și

5. Venitele stolare indatinat.

Tóte acestea emoluminte computate în bani dau o suma de 370 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia, se-si astérna petitiunile sele instruite în sensulu stat. organicu la subscrisulu până în 9 Octob^re a. c. cându va fi si alegerea.

Alb'a Iuli'a 12. Septemb^re, 1877.

În contielegere cu comitetulu parochiale.

Alecsandru Tordosianu m. p.
ppresb. gr. or. de Alb'a-Iuli'a.

2—3

Concursu.

I. La scóla confessională gr. or. din *Porcesci*, în ppbiteratul Sibiiului II este de a se ocupá:

a) unu postu de invetiatoriu cu salariu anualu de 200 fl. v. a.;

b) altu postu de invetiatoriu totu la aceeași scóla cu salariu de 120 fl.

Ambiloru invetiatori li se va dá si locuinta acomodata și lemnele necesarie pentru incalditu.

II. La scóla confessională gr. or. din *Talmacelu* totu din ppbiteratul susu-numitu este de a se ocupá unu postu de invetiatoriu cu salariu anualu de 130 fl. v. a. Invetiatoriu va avé locuinta si lemne de incalditu.

Doritorii de a ocupá unulu séu altulu din posturile susu dise voru avé a-si inaintá documentele provideute în statutulu organicu la subsemnatulu inspectoratu de scóle celu multu până la 23 Septemb^re st. v. a. c.

Sibiu, 10 Sept. 1877.

În contielegere cu comitetele parochiale resp.

I. Popescu m. p.
prot. și inspect. district. de scóle.

2—3

Nr. 78.

Concursu.

Pentru ocuparea posturilor invetiatoresci din comunele: Banpotocu și Magur'a, se scrie concursu cu terminu până la 30 Septemb^re a. c. st. v.

Emolumentele sunt:

La Banpotocu 200 fl. v. a. salariu anualu cu cuartiru gratuitu și 4 stangini cubici lemne de focu.

La Magur'a 125 fl. v. a. anuali. cuartiru gratuitu și lemne de focu, și fiinduca postulu de cantore bisericescu este vacantu, dela respectivulu concurentu se cere a fi versatu în cântările bisericesci și tipicu, spre a luá asupra si servitiulu cantorescu, dimpreuna cu folosirea veniturilor lui.

Suplicele instruite în sensulu statutului organicu sa se substérna acéstu oficiu ppresbiteralu până la terminulu susu indicatu.

Hondolu în 26 Augustu 1877,

În contielegere cu comitetele parochiale.

Oficiulu gr. or. alu Ioagiului I protopresb.

Basilu Piposiu m. p.
protopresbiteru.

3—3

A esitu din tipariu dílele aceste:

1—3

AMICULU POPORULUI

calindariu pe anulu 1878

de

Visarion Romanu.

Anulu XVIII.

Cuprinsulu: **I Tecstu.** Cronologia, serbatorile, intunecimi, regintele anului, cele 12 luni adaogite cu calindariu istoricu, calindariu agronomicu (reveditu și inavutitu), calindariu evreilor, convitiulu telegraficu, mersulu diligentiilor, despre timbre, tégurile, válorea cuponilor.

În partea a dóua: Astrucatii, istoria unei mari nenorociri, — Despre temperamentu de Dr. I. Al. Lapédal, — Despre insemnatatea testamentelor de Dr. M. . . . , — Cazacii, — Despre ostasii turci, — Legea de usura. — **Agromonia:** Clasificarea pamenturilor dupa plánte, — Cum are se fia unu celaru bunu? — Ingrasierea porcilor, — Inimicii albinelor, — Tabela pentru poterea incoltitoare, periodulu vegetatiunii si greutatea de midilocu a celor mai principale plánte agricole, — Mediculu de casa, — Poesii. — **Varietáti:** torpilele, notiie economice, margaritare, posne, anuciuri.

II Ilustratiuni: Antegarda de cazaci la pánda, matrozi turci, angagiári de basibozuci, recuti turci plecându în Asia, — prisionieri bulgari în Ruscicu, basi-bozucii o torpila esplodându.

Pretiuulu unui esemplariu 50 cruceri, cu tramitere prin posta 56 cr., — 10 esemplare 4 fl. 50 cr. — 25 esemplare 10 fl. — 50 esemplare 18 fl. 50 cr. — 100 esemplare 35 fl. —

Se póte trage deadreptulu dela editorulu **Visarion Romanu** din Sibiu, cum și prin tóte librariile și vendiatorii sciuti.